

Výstavba parkoviska finišuje

Foto na strane: archív

2. časť III. etapy výstavby parkovacích miest na Tatranskej ulici vo finančnej réžii Starého Mesta sa rozbehla v polovici júla. Nové parkovacie miesta by mohli byť hotové začiatkom jesene.

Neúnosná situácia s parkovaním na Kuzmányho sídlisku je už všeobecne dobre známa. Pred bytovkami parkujú okrem domácich aj návštevníci

mesta z celého východného Slovenska, aby sa tak vyhli poplatkom za parkovanie v centre.

Mestská časť Košice-Staré Mesto sa na základe týchto skutočností a požiadaviek občanov pustila do výstavby 2. časti III. etapy komunikácií na Tatranskej ulici, čo je vybudovanie nového parkoviska s kapacitou 41 parkovacích miest. „Teší ma, že sa nám napriek kráteniu financií z mesta podarilo začať realizovať túto stavbu, nakoľko

súčasný stav v oblasti parkovania je v Starom Meste a najmä na Kuzmányho sídlisku naozaj kritický“ povedal starosta Lubomír Grega.

Parkovisko realizuje spoločnosť Realstav Slovakia s.r.o. Dokončenie stavby je oficiálne naplánované na 31. december toho roku, avšak práce postupujú v takom tempe, že prví Staromešťania tam budú môcť parkovať pravdepodobne už začiatkom jesene. -zr-

Tretí ročník staromestského letného tábora je už za nami

Vynikajúca atmosféra, bohatý program a spokojné deti - aj tak vyzerá tretí ročník staromestského letného tábora.

Mestská krytá plaváreň sa stala na dva týždne „prechodným pobytom“ 60 detí väčšinou zo Starého Mesta. O tábor bol tak veľký záujem, že sme všetkým nemohli ani vyhovieť. Teší nás, že o staromestský tábor je taký záujem a myšlienka starostu organizovať prímestské tábory bola správna.

Hlavným zameraním tábora bol plavecký výcvik, rôzne športové aktivity a spoznávanie histórie Starého Mesta. Deti väčšinu času trávili v areáli krytej plavárne, vo vnútornom bazéne a vonkajšom areáli, ktorý ponúka priestor na rôzne aktivity na vybudovanom ihrisku na šport, golfové ihrisko a

zelené plochy na odpočinok.

Výhodou bolo aj to, že deti mali obed v reštaurácii priamo na plavárni. Z areálu plavárne sme podnikali malé výlety do Starého Mesta, na Všešportový areál za bicyklováním, na hasičskú stanicu, do telocvične a tanečnej sály úradu.

Niektoré deti sa v tábore poznali už z predchádzajúcich rokov a iné nadviazali nové priateľstvá. Deti sa v tábore učili štyri základné štýly plávania pod vedením odborného trénera a samozrejme súčasťou bolo aj hranie sa vo vode. Tu je len pár názorov detí z tábora. „Tábor musí byť aj na budúci rok“, povedali Katka, Radka, Miška, Maťo. Najviac sa im páčilo plávanie a vyučba hip-hopu. Maťo - je to najlepší tábor, na budúci rok chcem prísť už na dva týždne. -mg-

Inštalujú kogeneračné jednotky

Dve kogeneračné jednotky na báze zemného plynu usporia nemalé finančné prostriedky potrebné na chod mestskej krytej plavárne. Nainštalované budú do konca septembra.

Začiatkom leta boli na plaváreň dovezené dve kogeneračné jednotky. V týchto dňoch prebiehajú práce na ich inštalácii.

Spomínané stroje budú napojené na prívod plynu, z ktorého vyrobí elektrickú energiu. Teplo, ktoré pri výrobe elektrickej energie vzniká ako vedľajší produkt sa bude používať na ohrev vody v bazéne a sprchách plavárne, čím nedochádza k žiadnym energetickým stratám, ale k výraznému zníženiu nákladov potrebných na prevádzkovanie plavárne.

Celková investícia do tejto technológie je vo výške 119 800 eur bez DPH, avšak polovica finančných prostriedkov je hradená z neinvestičného fondu SPP Ekofond vďaka úspešnému projektu mestskej časti Košice-Staré Mesto.

Inštaláciou a spustením kogeneračných jednotiek sa ukončí prvá etapa celého projektu. Mestská časť sa uchádza o financie z Ekofondu aj na zateplenie fasády plavárne a výmenu zvyšných starých okien za plastové, ktorá je druhou časťou projektu na zefektívnenie a až 40 percentné zníženie nákladov na chod plavárne. -zr-

OBSAH VYDANIA

Róbert Tatrai behá staromestskými ulicami v horúčavách i v mrazoch

Dadka Kanássyová maľuje na hodváb obrazy, ktoré vyhrávajú prvé ceny

Rokovalo miestne zastupiteľstvo

Seniorské listy - príbehy inšpiratívnych seniorov

Máte záujem o platenú plošnú inzerciu v Staromestských listoch, novinách distribuovaných do poštových schránok 10 000 domácností košického Starého Mesta?

Cenník nájdete na www.kosice-city.sk

Rozhodnú občania a cestujúci

V rámci výluky MHD na križovatke pred radnicou Starého Mesta bola odklonená aj linka č.19. Za uplynulé takmer dva mesiace sa nová trasa osvedčila natoľko, že DPMK chce devätnástku nechať jazdiť po Komenského a Letnej.

Križovatka pred radnicou Starého Mesta je od začiatku letných prázdnin uzavretá pre rekonštrukciu električkovej trate. Mnoho liniek bolo odklonených cez obchádzky. Jednou z nich bola aj devätnástka jazdiaca zo sídliska Nad jazerom cez Staré Mesto, Sever až na KVP a späť. Pôvodne odbočovala na uzučkej križovatke pri Technickej univerzite z Letnej na Zimnú. Pri prechádzaní spomínanou križovatkou blokovali autobusy via-

ceru jazdných pruhov a často krát dochádzalo ku kolíziám.

Počas prázdninovej výluky bola linka č.19 odklonená na Komenského ulicu, pri Poliklinike Sever odbočovala na Letnú k Technickej univerzite a opačne. Dopravný podnik obdržal viacero kladných ohlasov od cestujúcich, vodičov áut aj šoférov autobusov. Z toho dôvodu by chcel linku aj po zrušení výluky pri radnici ponechať jazdiť po tejto novej trase.

Mestská časť Staré Mesto má vydať stanovisko k tejto zmene, starosta preto žiada dotknutých obyvateľov a cestujúcich o spoluprácu, a to vyjadrením ich súhlasu alebo nesúhlasu so zmenou trasy linky 19 či už osobne, písomne (MÚ Hviezdoslavova 7), telefonicky (055/6 222 026) alebo e-mailom starosta@kosice-city.sk. -zr-

Z dôvodu hygienickej odstávky, v zmysle vyhlášky MZ SR č. 72/2008 Z.z., § 5, ods.1, bude krytá plaváreň od 3.9.2010

zatvorená

predpokladaný termín otvorenia je **24. 9. 2010**

Za pochopenie ďakujeme!
prevádzka MKP

EDITORIAL

Milí Staromešťania

Letné prázdniny sme využili na výmenu okien na MŠ Rumanova a Zádielská v náklade 11 408, 99 eur; vďaka čomu sa naši najmenší Staromešťania budú cítiť vo svojich škôlkach príjemnejšie a útulnejšie, ako doposiaľ. Škrť cez rozpočet nám spôsobilo prasknuté potrubie na sociálnom zariadení v MŠ Rumanova. Odstránenie hygienického stavu nás vyjde na neplánovaných 3650 eur.

Problematiku popijajúcej a fetujúcej mládeže v priestore ihriska ZŠ na L. Novomeského na ktorú ma upozornili viacerí z Vás som prerokoval s novou riaditeľkou Mgr. Zuzanou Sekelovou. Zhodli sme sa, že projekt multifunkčného ihriska, klziska, dopravného ihriska rozšírený navyše o skatepark, by mala naša mestská časť v blízkej budúcnosti zrealizovať. Keďže zmysluplné využitie voľného času našej mládeže je jednou z našich prvotných priorit, požiadali sme mesto Košice o zverenie spomínaných priestorov a súčasne so Správou mestskej zelene riešili otázku spoločného využitia teras zdevastovaných priestorov bývalých učebni vo dvore školy na sklady športového materiálu, šatne či ich využitie pre strážnu službu.

Mrzí ma, že viaceré Vaše požiadavky nevieme riešiť promptne, ako by ste si to predstavovali. Dôvodom nie je paradoxne nedostatok financií, ale často krát potreba čakať na stanovisko či vyjadrenia viacerých zainteresovaných inštitúcií, ktoré sa v rýchlosti vybavenia nepretrhnú. Tam kde vieme operatívne pomôcť činíme tak hneď, keď nás upozorníte na nejaký problém, ako napríklad na Komenského ulici, Svätoplukovej, Bencúrovej, kde naši aktívni pracovníci čistili a upratovali.

Vďaka elektronickému obstarávaniu sme usporili a dúfam, že aj usporíme ďalšie finančné prostriedky, s ktorými sme nerátali. Časť z nich použijeme napríklad na vybudovanie osvetlenia na Kuzmányho ulici či dokončenie chodníka na námestí L. Novomeského.

Počas septembrovej povinnej hygienickej odstávky na Mestskej krytej plavárni sa na základe podnetov občanov osadí 99 kusov nových – väčších skriniek do šatní. Pribudnúť by malo aj zariadenie pre imobilných pri vstupe do plavárne, či spúšťacie zariadenie na bazéne.

Po dohode so športovými klubmi sme v pondelok predĺžili hodiny pre verejnosť v 50 m bazéne v čase od 19,00 hod do 21,00 hod a každý štvrtok, bude 25 m od 6,00 do 21,00 hod. Zastupiteľstvo schválilo rozšírenie zliav pre študentov stredných a vysokých škôl.

Zníženie počtu poslancov z 23 na 19 na základe protinávru poslancu Petra Bajusa neprešlo. Škoda, lebo naši radní mohli ukázať, že v súlade s programovým vyhlásením vlády, ktoré ráta so znížením zamestnancov na jednotlivých ministerstvách je aj naša mestská časť pripravená šetriť aj v tomto smere. Osobne si myslím, že by nám stačila aj polovica súčasného stavu poslancov.

Skôr či neskôr z dôvodu šetrenia to asi bude dané zákonom. Ak by návrh prešiel, ušetrilo by sa za jedno volebné obdobie 47 270, 40 eur. Neprešiel ani návrh na zmenu organizačnej štruktúry, nakoľko zrazu „sociálne“ hlasovali aj podaktorí pravicoví poslanci. Znížením stavu o štyroch pracovníkov by sme za jedno volebné obdobie ušetrili 41 198 eur, a za to sa už dá pre Vás občanov zrealizovať množstvo vecí, na ktoré momentálne nemáme.

Myslím, že aj väčšina z Vás zdieľa môj názor, že náš úrad je oproti iným predimenzovaný a jeho poslanie nie je zamestnávať a platiť ľuďom z Vašich daní, ktorí nie sú na 100 percent využít, ale robiť servis pre občana a predovšetkým realizovať jeho požiadavky.

Dieru vyrovnali

Nie práve malá diera takmer uprostred parkoviska pred bytovkami pozdĺž Kuzmányho ulice dvíhala tlak vodičom už dlhšiu dobu. Mestská časť v spolupráci s SKK dala jamu vyrovať.

Obyvatelia vchodov Kuzmányho 29 a 31 dieru na ich parkovisku veľmi dobre poznali. Prechádzanie okolo nej, ale aj parkovanie bol veľakrát kritické. Jama tam strašila hodnú chvíľu.

Na podnet obyvateľov dalo Staré Mesto tohto strašiaka náprav a tlmivcov áut v spolupráci so Správou komunikácií mesta Košice prednádnom opraviť. -zr-

Z rokovania miestneho zastupiteľstva

Staré Mesto pomôže Nižnej Myšli

Legislatívne požiadavky pre nadchádzajúce komunálne voľby, úprava organizačnej štruktúry, ale aj finančná pomoc pre povodňami zničenú Nižnú Myšľu boli hlavné témy augustového zasadnutia miestneho zastupiteľstva.

Určenie volebných obvodov, počtu poslancov a rozsah výkonu funkcie starostu sú povinnosti vyplývajúce zo zákona o voľbách do orgánov samosprávy obcí a zákona o obecnom zriadení. V pôvodnom návrhu, ktorý mali poslanci schváliť boli naplánované tri volebné obvody s počtom poslancov 7,6 a 6 v jednotlivých obvodoch. Znamenalo by to, že v novembrových komunálnych voľbách by si obyvatelia Starého Mesta volili do miestneho zastupiteľstva len deväť poslancov oproti terajším dvadsiatim trom.

Protinávru poslancu Petra Bajusa (KDH), ktorým sa ponechá aj v najbližšom volebnom období v Starom Meste rozdelenie troch obvodov z počtom poslancov 8, 8 a 7, čiže spolu opäť 23 poslanci odsúhlasili, takže k zníženiu nedôjde. „Škoda, zhruba 40 tisíc eur, ktoré by sme tak ušetrili použili by sme pre občanov“ povedal starosta.

V bode o rozsahu výkonu funkcie starostu bol schválený celý úväzok na celé nasledujúce funkčné obdobie.

V navrhovanom doplnku organizačnej štruktúry mal byť na miestnom

úrade znížený počet zamestnancov z terajších 42 na 40 a na mestskej krytej plavárni z 25 na 21. „Nevidím dôvod, prečo by sme mali zamestnávať ľudí, ktorí nie sú stopercentne využít. Nie sme sociálny podnik“ vystúpil starosta. Výsledkami hlasovania šiesti za, piati proti a piati sa zdržali bol návrh na úpravu organizačnej štruktúry zamietnutý...

Diskutovalo sa pri žiadostiach o súhlas k zmene územných plánov mesta a odpredaju majetku. Dôvodom boli výhrady k celkovému plánovaniu v meste a jeho okolí: „Košice sú už mesto billboardov“ hľadala Renáta Baniková (SDKÚ-DS) zodpovedných za nekoncepčné plánovanie v meste.

Odsúhlasením zľavneného vstupného po novom aj pre študentov stredných a vysokých škôl na mestskej krytej plavárni dostali študenti malý darček k rozlúčke s letnými prázdninami a blížiacemu sa zatváranie letných kúpalísk.

Medzi interpeláciami poslancov prišlo na rad opäť problematické parkovanie. Na Kuzmányho ulici chýba vodorovné značenie parkovacích miest, ktoré bude musieť zabezpečiť mestská časť na vlastné náklady, keďže Správa komunikácií na to prostriedky nemá. „Veľmi ma teší dostavba parkoviska na Tatranskej“ obrátil kartu poslanec Matula (Smer), keď pochválil vznikajúcich 41 nových parkovacích miest na Kuzmányho sídlisku.

Na výstavbe parkoviska sa zatiaľ nedohodli

Začiatkom augusta zvolal starosta Starého Mesta stretnutie s obyvateľmi Vojenskej a Škultétyho ulice. Predmetom diskusie bola výstavba parkoviska.

Mestská časť Staré Mesto plánuje už dlhšiu dobu výstavbu parkoviska pri gymnáziu na Škultétyho ulici. 25 parkovacích miest by malo vyrásť pred školou na nevyužitú trávnu plochu. Obyvatelia Škultétyho potrebujú nové parkovacie miesta ako soľ, avšak občania z Vojenskej s výstavbou parkoviska nesúhlasia kvôli zeleni, o ktorú by prišli.

Pomerne búrlivá debata sa strhla na spoločnom stretnutí oboch „táborov“ a starostu Ľubomíra Gregu. Staromešťania zo Škultétyho zastávali názor, že trávna plocha je aj tak malá a nevyužitá a problém s parkovaním by výstavba parkoviska určite aspoň sčasti vyriešila. Obyvatelia Vojenskej naopak bránili zelen v tejto oblasti a tvrdili, že 25 parkovacích miest problém, ktorý vznikol po zavedení parkovného v centre a vý-

stavbe biznis centra Cassovar, keď jeho zamestnanci začali využívať parkoviská domácností sa nevyrieši.

Počas stretnutia padlo viacero emotívnych, ale aj konštruktívnych nápadov riešenia celej situácie. V závere bol oslovený aj jeden zo spomínaných zamestnancov z Cassovaru. Tvrdil, že pred blokmi parkuje preto, lebo ak by

chcel miesto v podzemnej garáži biznis centra, musel by platiť 30 eur mesačne, a že si to nemôže dovoliť.

Začiatkom septembra starosta zvolá takéto stretnutie ešte raz, aj za prítomnosti zástupcov mestských podnikov, ktoré majú na rozdiel od neho väčšie právomoci k vyriešeniu problému s parkovaním. -zr-

Na tomto mieste možno bude parkovisko

Plánujú postaviť Olympijský pamätník

V kancelárii staromestského starostu sa v júni stretli predstavitelia mesta a iniciátori myšlienky realizácie olympijského pamätníka v Starom Meste.

Primátor Košic František Knapík, starosta Starého Mesta Ľubomír Grega, hlavný architekt Martin Drahovský, predseda Olympijského klubu Košic Anton Švajlen a Ernest Buday

rokovali o presnom umiestnení olympijského pamätníka v srdci Košíc.

Rokovalo sa nielen za okrúhlym stolom, ale aj v "teréne". Iniciátori uvažujú o umiestnení pamätníka na Moyzesovej ulici pri Infiniti aréne, pri sobášnej sieni staromestského úradu. Do úvahy prichádzajú aj priestory pri starej plavárni na Rumanovej, pri Metropele na Rastislavovej alebo v parku pri našej krytej plavárni. -is-

OZNAM

Oznam pre voličov

Oznamujeme voličom, že v zmysle zákona NR SR č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v znení jeho neskorších predpisov starosta mestskej časti Košice-Staré Mesto v zmysle §7, ods. 2 a 3 určil 8 referendových okrskov.

Referendum bude 18. septembra 2010 od 7:00 hodiny do 22:00 hodiny. Zoznam okrskov sa nachádza na oficiálnej webovej stránke mestskej časti www.kosice-city.sk a voličom boli doručené oznámenia o čase a mieste konania referenda do miesta trvalého pobytu.

Plán poslaneckých dní na september 2010

(každú pracovnú stredu od 15.00 – 16.30 hod.)

08.09.2010

Peter Dudás

Ing. Eva Hulmečíková

22.09.2010

Klára Kačmariková

Ing. Jana Lászlóová

29.09.2010

Ing. Ladislav Leco

Terézia Leškaničová

Súpisné čísla a orientačné čísla

Každá budova na území mestskej časti Košice-Staré Mesto, ktorá má prístup z ulice, musí byť označená tabuľkou so súpisným číslom a tabuľkou s orientačným číslom. Tabuľky sa umiestňujú vedľa seba tak, aby boli dobre viditeľné z ulice. Pripevnenie a údržbu tabuliek zabezpečuje majiteľ budovy na vlastné náklady.

Uvedené povinnosti vlastníkov budov sú dané jednak vyhláškou MV SR č. 31/2003 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o označovaní ulíc a verejných priestranstiev a o číslavanie stavieb a jednak VZN mestskej časti Košice-Staré Mesto č. 2/98 o označovaní ulíc a priestranstiev ďalšími orientačnými údajmi a o označovaní stavieb číslami.

V posledných rokoch sa však v súvislosti s rekonštrukciami a zatepľovaním stavieb tabuľky vytratili. Vlastníci budov akosi pozabudli na povinnosť udržiavať tabuľky so súpisnými a orientačnými číslami. Dovoľujeme si Vám pripomenúť túto povinnosť. Zároveň Vás chceme upozorniť, že uvedené tabuľky majú veľký význam z hľadiska orientácie a určenia adries občanov a organizácií. Podľa súpisného čísla je možné zistiť vlastníka budovy v katastri nehnuteľností.

Zamestnanci mestskej časti v mesiaci september vykonajú kontroly zamerané na dodržiavanie VZN č. 2/98. Pri zistení nedodržiavania povinností vlastníckymi budov, budú vlastníci budov najprv upozornení na nedostatky a zároveň budú vyzvaní na ich odstránenie s uvedením termínu, do ktorého majú byť odstránené. Ak ani do uvedeného termínu nedôjde k náprave, budú voči týmto vlastníkom budov vyvozené dôsledky v súlade s platnou právnou úpravou. -lš-

STAROSTA SA ZAOBERAL

Najviac potrebujú dokončiť chodník

Starosta Eubomír Grega s obyvateľmi Námestia L. Novomeského 3 diskutoval o rôznych problémoch. Za najdôležitejšie považujú dokončenie chodníka.

Nevyužitie ihrisko za blokom, nedokončený chodník, alkohol v rukách mládeže, vandalizmus a svetelné reklamy boli hlavnými témami stretnutia.

Na ihrisku za spomínanou bytovkou malo pôvodne vyrásť multifunkčné ihrisko. Domáci to pred rokom zamietli. Padli návrhy k zmene jeho účelu na dopravné ihrisko. Jedno také

by malo stáť neďaleko – za školou.

Toto betónové ihrisko je využívané deťmi z okolia, ale aj žiakmi zo škôl v daždivých obdobiach, keď je všade navôkol blato. Na stretnutí sa dohodli, že ihrisko poopravia a na nevyužitú plochu dá úrad namaľovať cesty a križovatky aspoň pre malých cyklistov.

V závere sa domáci sťažovali na chodník pri ich bloku, ktorý od postavenia bytovky nebol nikdy dokončený. Staré Mesto sa bude snažiť tento chodník čo najskôr dokončiť, ak to rozpočet dovolí. -Zr-

Problémy aj na ihrisku za školou

Ihrisko za školami Laca Novomeského 2 a 4 využívali obyvatelia Kuzmányho sídliska aj počas školských prázdnin. Burinu a neporiadok, ktoré tam v júli pribudli upratali staromestskí aktívni pracovníci.

Na základe telefonického upozornenia Staromešťanky Evy Stráňaiovej sa bol starosta opäť pozrieť na ihrisko za školami na ulici L. Novomeského. Počas roka to tam ako tak udržiavajú žiaci a študenti škôl, v lete v podstate nikto.

Nielen cez prázdniny je ihrisko využívané vo večerných hodinách popijajúcou mládežou a bezdomov-

cami. Na neporiadok, ktorý po sebe nechávajú sa už Eva Stráňaiová nemohla pozerať, a preto informovala starostu. Dohovárание ani vyhánanie touto športovkyňou, ktorá si chodí denne na ihrisko zabehať nepomáhalo. „Prežívajú ma policajka,“ postťažovala si.

Neporiadok na ihrisku a úpravu zelene v jeho okolí zabezpečili poverení pracovníci úradu. Alkohol a drogy v rukách mladých je však oveľa komplikovanejší a rozsiahlejší problém ...

Mestská časť by chcela v tejto oblasti v budúcnosti vybudovať multifunkčné a dopravné ihrisko ak jej to finančné možnosti dovoľia. -Zr-

MŠ RUMANOVA

Nový šporák

Školská jedáleň pri MŠ Rumanova má nový „prírastok“ v kuchyni. Špeciálny šporák pre prevádzku spoločného stravovania mal svoju premiéru začiatkom augusta, keď sa detičky po zátvore opäť vrátili do škôlky.

Škôlka mala v júli zátvor. Počas tejto doby sa upratovalo, dovolenkovalo, ale aj investovalo. Kombinovaný šporák s plynovými horákmi a elektrickou teplovzdušnou rúrou vymenil ten starý, ktorý už nebol vhodný na používanie. Nový šporák dodaný spoločnosťou Gastro-servis vyšiel staromestskú pokladnicu na takmer 3 650 eur. -Zr-

Nové okná

Pred necelými dvoma rokmi bola zateplená a obnovená fasáda škôlky na Rumanovej ulici, chýbali ešte nové okná. Tie boli vymenené cez tieto letné prázdniny.

Malých škôlkarov z Rumanovej čakali po prázdninách viaceré novinky. Okrem nového šporáku, na ktorom im pani kuchárky môžu opäť pripravovať chutné jedlá, budú mať v zime vo vnútri príjemne teplúčko. Škôlka sa totiž cez prázdniny pustila do výmeny starých železných okien za nové plastové.

Mestská časť Košice-Staré Mesto ako zriaďovateľ zabezpečila dodávateľa okien pre MŠ Rumanovú a MŠ Tatranskú prostredníctvom elektronickej aukcie. Od prvej cenovej ponuky, ktorá bola vo výške 15 635,24 eur klesla cez aukciu až na konečných 11 408,99 eur. Mestská časť tak ušetrila spolu vyše 4 200 eur na oknách pre obe škôlky. -Zr-

Riešili stav verejného poriadku

Na základe podnetov od občanov zvolal starosta Eubomír Grega so Správou mestskej zelene a Správou komunikácií mesta Košice koncom júla spoločné stretnutie. Obhliadli kritické miesta v severovýchodnej časti Starého Mesta.

Stavenisko, schátralá budova, absentujúce oplatenia alebo zničené múriky a nežiaduce náletové dreviny boli dôvodom, prečo bol starosta mestskej časti opäť v uliciach. K obhliadke boli prizvaní aj technici zo Správy

mestskej zelene a komunikácií mesta Košíc.

Vychádzajúc so spoločnej obhliadky sa starosta mestskej časti stretol s obyvateľmi ulíc Slovenskej jednoty, Svätoplukovej, Škultétyho a Vojenskej.

Múrik zatiaľ ostane

Obyvatelia Svätoplukovej sa rozhodli o rekonštrukcii alebo odstránení zdevastovaného obvodového múrika lemujúceho ich bytovky.

Starosta sa s obyvateľmi Svätoplukovej ulice dohodol na rekonštrukcii múrika. O odstránení väčšina z nich nechcela ani počuť. Na múriku chýbajú v niektorých miestach celé časti a niekde kovové zábradlie.

V prvej etape by sa mala opraviť hlavne vonkajšia časť múrika. Chýbajúce vrchné zábradlie, bude použité z medziblokových rovnakých múrikov. Ďalšia rekonštrukcia bude závisieť od dostupných financií, ktoré budú na takú opravu potrebné.

V závere stretnutia sa obyvatelia Svätoplukovej sťažovali na zvýšenú premávku za ich blokmi. Staré Mesto už problém riešilo aj na dopravnom dispečingu magistrátu, avšak neúspešne.

Foto na strane 1 archivy

Osud ihrísk nie je spečatený

Obyvatelia Ulice Slovenskej jednoty 38-48 chcú detské ihrisko opraviť. O výrube basketbalových košov sa ešte poradia.

Za blokom Ul. Slovenskej jednoty 38-48 sa nachádza detské ihrisko a športové ihrisko s basketbalovými košmi. Obe ihriská sú v zlom stave.

Oplatené detské ihrisko s preliezkami, hojdačkami a pieskoviskom už nespĺňa niektoré štandardy. Rodičia s deťmi ho však stále využívajú. „Stačí tam len nový náter na plochách a preliezkach, vymeniť piesok a dať tam nejaké lavičky“ ozývali sa mamičky. Lavičky chcú domáci aj pri stromoch za basketbalovým ihriskom. Mestská časť v spolupráci so

Správou mestskej zelene sa budú snažiť v krátkej dobe vyjsť týmto požiadavkám v ústrety.

K vypíleniu schátralých košov sa obyvatelia vyjadrovali rozdielne. Dohodli sa, že to ešte prediskutujú aj s ostatnými susedmi a následne domoví dôvernici poskytnú úradu definitívne stanovisko. -Zr-

Kosili, upratovali a opravovali

Na podnet občanov Starého Mesta poverení pracovníci úradu v letných mesiacoch kosili trávu vo viacerých staromestských lokalitách, vypratali načierno obývané garáže pri Bocatiovej ulici, opravili plot na Alvinczyho a mnoho iného.

Koncom júla žiadala Staromešťanka Viera Jakobovová starostu o kosbu pred ich blokom na Komenského 13 až 15. Predmetný pozemok má neznámeho vlastníka a tak ho Správa mestskej zelene často neupravuje. O kosenie žiadali aj obyvatelia bytoviek na Svätoplukovej aj Bencúrovej. Tieto pozemky už aktívni pracovníci a kompetentní zamestnanci Starého Mesta pokosili.

Ďalším podnetom od obyvateľov Ul. Slovenskej jednoty boli bezdomovci, ktorí načierno osídlili dve garáže taktiež bez vlastníkov na rohu ulíc Gorkého a Bocatiova a využívali zarastené medzigarážové priestory pri reštaurácii Čížik. Okolie za reštauráciou Čížik a garáže pri Bocatiovej vypratali a zarastené okolie garáží rovnako vysekali a upravili. -Zr-

18. septembra sa uskutoční referendum, v ktorom môžu ľudia svojimi odpoveďami vyjadriť svoj názor na koncesionárne poplatky, imunitu poslancov, počty poslancov v parlamente, nákup vládnych vozidiel, voľby prostredníctvom internetu a prístupu verejnej moci k informáciám. Preto sme sa ľudí pýtali:

Chystáte sa na referendum a myslíte si, že niečo vyrieši?

ANKETA

Mária Šurkalová, dôchodkyňa:

„Nie som ešte rozhodnutá či sa zúčastním referenda. Neverím, že to pomôže, lebo nepríde dosť ľudí. Ľudia už neveria ničomu.“

Juraj Kušnierik, konštruktér:

„Išiel by som, ale nemyslím si, že to niečo zmení. Aj keď sa ho zúčastní dostatočný počet ľudí a referendum bude platné, neznamená to, že sa niečo zmení.“

Ing. Ján Priekopa, dôchodca:

„Nepôjdem. Mám už 87 rokov a nechodím už nikde. Už o tieto veci nemám záujem. Ale jedno by som bol rád, keby sa imunita poslancov znížila.“

Štefan Grajcar, finančný poradca:

„Áno chystám sa. Ja sa všetkého zúčastňujem. Ale neviem či to niečo zmení. Možno to veciam pomôže. Nevadilo by mi, keby tam bolo menej referendových otázok.“

Eubica Fedorčáková, knihovníčka:

„Určite pôjdem. Verím, že ak sa referenda zúčastní veľa občanov, tak veciam pomôže. Minimálne tak, že občania vyjadria vláde svoj názor.“

Oľga Šemeláková, účtovníčka:

„Na referendum pôjdem a dúfam, že tak rozmýšľajú viacerí, aby mohlo občanom pomôcť. Všetky otázky v referende sa mi páčia a všetky podporím.“

Odpovede zaznamenala: Andrea Božinová, Fotografovala: Zuzana Rešková

Bežec Róbert Tatrai je sám sebe trénerom i manažérom

Ukradli mu bicykel, tak začal behať

Staromešťana Róberta Tatraia pravidelne vídať ako behá ulicami Starého Mesta či je 34 stupňov Celzia alebo mínus 15 stupňov Celzia. Niektorí si o ňom myslia, že je čudák a niekto obdivuje jeho odhodlanosť a pevnú vôľu. My patríme k tej druhej skupine.

47-ročný Róbert Tatrai sa behu začal venovať pred 13 rokmi. Predtým dlhé roky športovo bicykloval. Prečo presedlal z bicykla na beh? „Budem úprimný, ukradli mi bicykel,“ odpovedá Róbert. „Pohyb mi po dvoch troch mesiacoch začal chýbať a niekde som videl upútavku na 5 km beh Samsung Calex, tak som sa tam prihlásil.“ Beh sa mu zapáčil, preto si povedal, že nabudúce zabehne košícky mini-

maratón. Po ňom prišiel úspešný košícky polmaratón, ktorý nashartoval jeho bežeckú kariéru.

Čo môže človeka baviť na behu? „V globále je beh odriekanie a drina. Kto nebehal maratón, nevie čo je život, nadsadene povedané. Je to adrenalin, droga. Niektorí zbiera fľašky, známky a niektorí maratóny. Beh výborné prevetráva hlavu,“ vysvetľuje.

Róbert je sám sebe trénerom. Behá každý deň v priemere hodinu a pol, vedie si bežecký denník, do ktorého si zapisuje nabehané kilometre a čas. Mesačne zabehne 500 až 600 km. Po náročnejších objemových tréningoch, keď ubehne 30 km denne, si dopraje regeneráciu v saune a na masáži. Tréningy dopĺňa bicyklovaním a plávaním. Stravuje sa normálne, len

pred maratónmi si do jedálneho košíka zaraďuje viac uhlíhydrátov.

Najlepšie sa mu trénuje v lete. „Som lev, milujem slnko, nemám problémy behať v horúčavách. Nesprávne počasie neexistuje, je len nevhodné oblečenie. Trénovať treba počas celého roka, či je vonku mínus 15 alebo plus 40. Človek už po dvoch týždňoch netrénovania stráca vytrvalosť.“

Dopredu ho ženie túžba prekonať sám seba. Tvrdí, že 70 percent úspechu v športe je v hlave a ostatné v dispozíciách. „Človek môže mať odbehnuté stovky kilometrov a aj keď je fyzicky pripravený, ešte nemusí mať úspechy. Je potrebné na to dozrieť aj intelektuálne.“

Treba mať guráž a zatnúť zuby. A netreba sa mať veľmi rád...“ dodáva svoj návod na úspech.

Keď porovná beh a

cyklistiku, ktorý šport je náročnejší? „Človek je výkonnejší z behania ako z cyklistiky. Beh je jednoznačne náročnejší, pri ňom nie je ani najmenší priestor na oddych. Pri behaní sa ide na kyslíkový deficit.“

Hovorí sa, že športom k trvalej invalidite. A Róbert behá viac ako dosť... „Nemám žiadne zdravotné problémy. To je úplne scestný výrok, preto, lebo vtáci lietajú, ryby plávajú, a ľudia behajú. Človek má byť stále v pohybe – je tak biologicky a fyziologicky stavaný. Je mylné myslieť si, že keď si po práci ľahnem k televízoru, tak si šetrím kľby. Tak to nefunguje,“

vrávi. Ako šofér autobusu v práci veľa fyzickej aktivity nevydáva, beh mu preto slúži aj na pestovanie kondície a zdravia.

Pohľad na Róberta behajúceho v 34 stupňových horúčavách nenecháva ľudí chladných... „Ludia tu na mňa pozerajú ako na čudáka. Títo ľudia zrejme musia najprv mentálne dozrieť na to, aby to pochopili. Stretávam však aj ľudí, ktorí mi tleskajú. Nedávno som behal v horúčavách hore na Kavečany, bol som blízko internátov veteriny, kde traja lekári po tom čo ma zbadali, zastali a jeden hovorí – super, druhý – klobúk dole, tretí – pevná vôľa a zatlieskali. Bolo to prirodzené a veľmi milé.“

Na behu sa zarobiť nedá, ale v Amerike sú bežci na popredných priečkach oceňovaní slušnými sumami. Víťaz newyorského maratónu získal tento rok 160 tisíc dolárov.

Beh vyzerá ako finančne nenáročný šport. Lenže doprava, ubytovanie a štartovné na slovenských a zahraničných maratónoch nie je zadarmo. Ak chce človek behať, musí si nájsť sponzora. A Róbert behať chcel, preto sa naučil byť sám sebe nielen trénerom, ale aj manažérom. „Treba byť zdravo drzý.“

Keď nedá jedna firma, idem za druhou.“ Získať peniaze bol zo začiatku problém, ale teraz, keď už je známy, to ide podstatne ľahšie. Newyorský maratón financovala firma Montrú, slovenské maratóny bežia aj za BK Metropól Košice. -ab-

Kto je Róbert Tatrai?

Na slovenských maratónoch sa R. Tatrai umiestňuje na popredných priečkach. Košícky maratón v roku 2003 zabehol ako tretí v kategórii. V priemere absolvuje 10 maratónov ročne na Slovensku i v zahraničí. Behal maratóny v Európe i v Amerike. Tento rok na maratón v New Yorku skončil 121 z 45 tisíc bežcov. Momentálne sa pripravuje na berlínsky maratón a v budúcom roku pobeží Boston.

Staromešťanka Dadka Kanássyová vyhrala maľbou na hodvábe tohoročnú súťaž amatérskych výtvarníkov Košická paleta

Svoj talent objavila vďaka hodvábnym šatkám

Veselé teplé farby, motívy z prírody, kruhy a mozaika – tak by sa dali charakterizovať svieže a hravé obrazy 39-ročnej Staromešťanky Dadky Kanássyovej. Svojimi maľbami na hodváb zaujala aj akademických výtvarníkov, ktorí jej tvorbu ohodnotili hlavnou cenou.

Súťaže Košická paleta sa zúčastnila dvakrát a to v oboch prípadoch úspešne. Pred dvoma rokmi si domov odniesla dve druhé miesta a tento rok excelovala - odniesla si cenu najvyššiu. Na súťažnej výstave neprofesionálnej výtvarnej tvorby v KSK jej tento rok konkurovalo 72 autorov. Ich diela posudzovali akademickí maliari Tibor Gáll, Attila Duncsák, Jozef Haščák a akademický sochár Martin Račko.

Prekvapujúce je, že Dadka Kanássyová sa o výtvarnú a umeleckú tvorbu dlhé roky nijako aktívne nezaujímal. Ako žiačku ju výtvarná výchova zvlášť nenadchýnala, brala ju ako predmet, ktorý musí absolvovať. Výtvarný talent v sebe objavila pred siedmimi rokmi, a to len preto, že sa jej do rúk dostali ručne maľované hodvábné šatky. „Vždy som inklinovala k handmade' veciam. Tak sa mi zapáčilo, že som si to chcela vyskúšať,“ spomína na prvé kopytie múzy.

Pozhľadala si literatúru, hodváby, farby a pustila sa do toho. Jej prvé kusy vraj neboli najvydarenejšie. „Ako samouk som sa učila na vlastných chybách, systémom pokus – omyl.“ Nevzdala sa, postupne sa vypracovala a o jej šatky začal byť záujem. Najprv ich kupovali kamarátky a známe. Na

Vianočných trhoch v OC Carrefour ich predala cca 300 kusov. „To ma posunulo ďalej, zistila som, že moja tvorba sa ľudom páči. Hodváb dáva veľký priestor na realizáciu, dá sa z neho urobiť oblečenie, vankúš, obrus i obraz. Momentálne najviac sa mi páči vo forme obrazu. Pri šatke nikdy úplne nevyunikne maľovaný vzor, pretože sa nosí nariasená, ale je to veľmi žiadaný a medzi ženami obľúbený módný doplnok.“

Maľovanie na hodváb ju fascinuje preto, lebo je zakaždým iné a trochu nevysspytateľné. Farba sa totiž na hodvábe stále správa inak. Stačí pridať o kvapku viac farby alebo vody a je z toho iný odtieň. Dadka nemá rada mantinely, preto jej vyhovuje abstraktná forma umenia, ktorá autorovi dáva priestor na realizáciu.

Inšpiráciu čerpá zo života, z každého tvaru, vzoru, vecí, ktoré ju obklopujú. Ako sa hovorí, chodí po svete s otvorenými očami, všima si látky, obrusy, kachličky, obrázky na pohľadniciach... „Zo všetkého sa dá získať inšpirácia. Ja som 'mozaikoidná', zo všetkého najviac sa mi páčia mozaiky.“ Tie aplikuje aj do svojej tvorby. Každý obraz má myšlienku, ktorú stvárňuje rozličnými vzormi a tvarmi. Nemá rada ostré hrany a tvrdosť, preto je v jej obrazoch veľa kruhov a oblastí. Jej stálym motívom je príroda. Kompozíciu obrazov tvoria stromy, zvieratká, obloha, voda, slniečka, kvety, slimáky...

Maľba na hodváb sa stala pre ňu veľkým hobby, ktoré robí popri zamestnaní a prácam v domácnosti s dvoma deťmi a manželom. Skúsiť to s klasickým maliarskym plátnom ju však zatiaľ vôbec neláka. „Neviedla by som maľovať jeden obraz pol roka alebo niekoľko mesiacov. Mám rada, keď je všetko hneď, som za okamžitý výsledok.“

O obrazy D. Kanássyovej je slušný záujem. Často sa stáva, že niektoré kusy si ľudia vyčítajú už v prevádzke rámovania obrazov. Cena obrazu sa odvíja od veľkosti a od náročnosti vzoru. Diela boli už niekoľkokrát vystavované na mestských výstavách v galérii KOS – Košice, tiež v technickom múzeu v Košiciach. Najbližšiu výstavu by chcela zrealizovať v januári 2011 na svoje narodeniny v Löfflerovej galérii v Košiciach. -ab-

Brúsenie je jeho srdcovou záležitosťou

Viac ako šesťnásť rokov funguje na Hrnčiarskej 6 spoločnosť Opál. Pre jej majiteľa a zároveň hlavného majstra Jozefa Molnára, vyštudovaného geológa, bolo brúsenie kedyś len koníčkom. Dnes je to džob na plný úväzok.

„Už pred vysokou školou som zbieral kamene“ začal Jozef Molnár svoj príbeh. Po štúdiách geológie na Univerzite Komenského v Bratislave pracoval v Štátnom geologickom ústave Dionýza Štúra. „Najprv som pracoval v ústave a brúseniu som sa venoval len ako hobby. Kamene som zvykol venovať známym.“ Dopyt po jeho práci bol stále väčší a väčší. V ústave pracoval už len na polovičný úväzok a nakoniec sa brúsenie stalo jeho živobytím. Vlastnoručne si vyrobil stroj na obrusovanie drahých kameňov, študoval odbornú literatúru a praxi sa zaučal v Čechách a na Morave, kde je toto tradičným remeslom. Dnes už má moderné prístroje privené zo zahraničia. Pracuje na nich aj na chalupe, kde má pre svoju tvorivú prácu a realizáciu vlastných nápadov väčší pokoj.

Prevádzku na Hrnčiarskej ulici si Jozef s manželkou otvorili v marci v roku 1994. „Bol som jediný brusič na Slovensku“ spomína majster na deväťdesiate roky, keď mali práce toľko, že sa sám čuduje ako to všetko stihali. Sám priznáva, že kríza doľahla aj na nich, napriek tomu sa nestázuje na nedostatok objednávok, skôr naopak. „Dnes je toho toľko, že sa už viac venujem obchodným, manažérskym záležitostiam a posudkovej činnosti ako samotnej remeslu.“ Okrem výroby, predaja a opráv ponúka spoločnosť Opál aj zásielkový obchod a

venuje sa importu.

„Šutráci“ ako si brusíči a zberatelia drahých kameňov v českom slangu hovoria sa stretávajú a vymieňajú si poznatky na výstavách mnohokrát medzinárodného až svetového významu. Doktor Molnár nie je výnimkou: „Chodievam aj do Ameriky, Afriky a Ázie.“ V súčasnosti sa pripravuje na novembrovú výstavu v Mníchove, kde chce reprezentovať slovenské drahé kamene a hlavne opály. „Drahý opál je jedinečný slovenský drahý kameň, ktorý preslávil Uhorsko najmä v osemdesiatom a deväťdesiatom storočí, hoci mnohí ho poznajú skôr pod názvom Hungarian opal“ vysvetľuje.

Aj odborník, majster a obchodník akým je Jozef Molnár priznáva, že by len z prevádzky na Hrnčiarskej nevyžil. Osud ho veľakrát skúšal a chcel s týmto

remeslom prestať. „Nikdy som to ale nevzdal, je to moja srdcová záležitosť“ dodáva jedným dychom.

Naviac ho zaráža súčasná úroveň projektu Uličky remesiel. S nostalgiou spomína na časy keď tam hrdo chodievali politici so svojimi významnými zahraničnými návštevami. Teraz je to inak. Po večerných záťahoch na Hrnčiarskej si musia ráno obchodníci odpratávať fľaše, odpadky a iné nemilé „odkazy“ spred svojich predajní, ak nechcú čakať kým príde služba, ktorá to má na starosti. „Dnes sem turisti takmer nechodia. Len tak zakuknú spoza Miklušovej väznice a otočia sa.“

Ako mnoho jeho kolegov remeselníkov, aj on porovnáva našu uličku s inými v zahraničí. „Tam to trochu inak vyzerá. Radosť pozerat!“ opisuje stredoveký nádych remeselných ulíc, ktorý sa z tej našej akosi vytratil. Budúcnosť Hrnčiarskej už nevidí ružovo a možno príde chvíľa, že odtiaľ odíde aj on, rovnako ako zopár majstrov pred ním. -zr-

Židovské Košice II.

Pýtajú sa pani Kohnovej, koľko rokov majú jej detičky. Odpovedá: - Tak, pán advokát má 3 roky a pán doktor bude mať 5. Tento vtíp by mohol byť napr. aj o rodine Halmiovcov, ktorých dvor je v pasáži hneď za Zvonárskou ulicou, ak ideme od Nám. osloboditeľov. Spomedzi židov, bez ktorých by Košiciam určite niečo chýbalo, patrí Béla Braun-Bukovský (1894 – 1963), ktorý zorganizoval v meste maratón z ktorého sa vykľul najstarší maratón v Európe. Josef Polák (1886 – 1945) bol riaditeľom Východoslovenského múzea, no začiatkom vojny musel odísť do Prahy, a tam ho dali za riaditeľa židovského múzea. Podľa fašistov malo zo židov zostať len toto múzeum. Polák by možno aj bol prežil, no zapojil sa do ilegality, a preto skončil v koncentračnom tábore Osvienčim. Imrich Emanuel Roth (1814 – 1885) bol prvým fotografom v meste a mal dom na rohu Vrátnej a Hlavnej, bol synom pani hostinskej Rothovej. Jeho bratia ako slávni lekári skončili v Paríži a v Anglicku. Leopold Horovitz (1838-1917) bol jeden z najznámejších portrétistov, pretože portrétoval cisára i pápeža. Jeho rodičia a ďalších 2000 Židov je pochovaných na cintoríne na Tatranskej ulici (cez triedu SNP oproti amfiteátru). Pani Klára Löfflerová rodená Schönherzová (1910-1999) manželka Vojtecha Löfflera, bola tiež židovka rovnako ako aj manželka najznámejšieho spisovateľa, ktorý sa narodil v KE, Sándora Máraiho. Známy bol aj výtvarník Ľudovít Feld (1904-1991), ktorý prežil koncentrák a hrôzostrašný doktor Mengele

ho tam nechal portrétovať ľudí. Ešte predtým si v Košiciach zakreslil, ako to vyzeralo v tehelni, čo je vlastne pamiatka na najstrašnejšie novodobé obdobie Židov celkovo.

Na druhej strane to, že Košice pripadli za druhej svetovej vojny Maďarsku, predžilo košickým židom život aj o 2 roky. Na území Slovenského štátu „židovskú otázku“ riešili skôr. Napríklad v Prešove deportovali 6000 Židov od marca do októbra 1942. V Košiciach sa to začalo kazit' 19. marca 1944, keď aj toto mesto (ako celé vtedajšie Maďarsko) obsadili Nemci. 17. apríla bol vydaný príkaz, o odchode Židov do 48 hodín odísť do tehelne na dnešnej Moldavskej ulici. Tam ich čakali zlé hygienické podmienky a nedostatok všetkého. Tí, čo mohli ostať v gete, ktoré bolo v južnej časti mesta Olbrachtova, Fibichova, Palárikova ulica, mohli hovoriť o šťastí. Akurát nemohli vychádzať po 18. hodine a nesmeli otvárať okná smerom von do ulice. No napokon pochodili všetci rovnako. 16. mája 1944 odišiel prvý transport z Košíc s dvoma vlakmi (3055+3692 osôb), nasledujúci deň ďalší (3352), 24. mája tretí (3172) a posledný 3. júna (2499). V každom transporte boli dobyté vagóny zo 70 až 80 ľudí, ktorí si nemohli ani ľahnúť. V Košiciach už potom nebolo židov až na tých zopár, čo sa ukryli.

Košická železničná stanica bola nielen nástupiskom, ale aj prekladiskom ďalších 137 transportov z rôznych častí Maďarska. Niektorí židia v nich mali už za sebou aj 3 dni cesty. V Košiciach ich prepočítali, vyradili mŕt-

vych a poslali tým istým smerom: Prešov a Osvienčim. Raz na stanici ostal tréť transport z vyše 200 ľudí. Bolo treba pre nich zohnať stravu, no zohnali im radšej kyanovodík. Niektorí spomínajú, že existoval aj vagón preobývaný na plynovú komoru, no môže to byť len iná verzia toho istého. Medzi deportovanými bol aj Elie Wiesel (1928), rodák z územia dnešného Rumunska, ktorý prežil koncentrák, odsťahoval sa do USA a v r. 1986 ako ochranca ľudských práv, dostal Nobelovu cenu mieru. Ten si to aj pozapisoval, rovnako ako aj košická rodáčka Katerína Poššová, ktorá svoje spomienky na lágery aj na predošlý život v Jakobovom paláci, dala do knihy Jsem, pretože musím.

Do pohnutých časov mesta, keď každý 5. Košičan bol Žid, vás zavedú najbližšie Potulky mestom Košice prvú septembrovú nedeľu.

Milan Kolcun začína v nedeľu (5. septembra) o 8:30, 10:00, 11:30, 13:30, 15:00 a 16:30 (angl-slov), Zoltán Balassa v nedeľu po slovensky o 10:30 a po maďarsky o 16:00, Betka Czimová v nedeľu o 14:30 po slovensky a 16:00 po maďarsky.

Začiatok každej potulky je pred Vedeckou knižnicou (Hlavná 10). Info a predpredaj (1,5 € = 45 Sk): Informačné centrum MiC v OD Dargov, tel.: (055) 16 186, www.potulka.sk. Lístky sa dajú kúpiť aj na začiatku potulky pred Vedeckou knižnicou (Hlavná 10) za 1,99 € = 59 Sk.

Ďalšie témy:

Katastrofy Košíc 2.-3.október (Všetci) svätí Košíc 6.-7. november

Dominikánsky kostol a kláštor 4.-5. december.

Kresba: Fedor Vico

OZNAM

Zážitková gastronómia bude mať svoju premiéru konečne aj v Košiciach! Košice Gurmán Fest 2010 – Festival výnimočných chutí prinesie do Starého Mesta lákavé jedlo a najlepších šéfkuchárov Slovenska.

10. – 11. septembra sa historický areál Rodošta na Hrnčiarskej ulici premení na gurmánsku záhradu, kde verejnosti predvedú svoje kuchárske umenie zástupcovia popredných reštaurácií a hotelov predovšetkým v Košic. „Zámerom projektu je sprístupniť zážitkovú gastronómiu širšej verejnosti na jednom mieste. Zároveň chceme nadviazať na tradíciu organizovania podobných festivaloch v Bratislave a Prahe. Vytvoriť tradičný kvalitný gastronomický festival európskeho formátu, ktorý bude lákavým podujatím pre obyvateľov Slovenska a okolitých krajín,“ uviedol Peter Škripko z reštaurácie Camelot, člen organizačného výboru festivalu.

Prvý ročník Košice Gurmán Fest je koncepčne a organizačne prepojený s Vinnými slávnosťami ako festival jedla a vína. Zároveň nadviaže na Galakoncort Košice 2013 a podujatie Košický zlatý drink (barmanská show a súťaž vo vytvorení originálneho košického nápoja, ktorá sa bude konať 9. septembra pri Urbanovej veži).

Pre návštevníkov je okrem stánkov s ponukou jedál a nápojov pripravený aj sprievodný program. Hlavné lákadlo predstavujú tzv. „Live Cooking Show“ v podaní profesionálnych kuchárov, akými sú napr. Ja-

roslav Židek – trojnásobný držiteľ ocenenia Gurmán AWARD za najlepšieho kuchára Slovenska, Igor Čehy – šéfkuchár Thuries Academy a najlepší kuchár za rok 2007 alebo Juraj Hruška, ktorý dokáže spojiť aj nespojiteľné chute. Profesionálni kuchári na pódiu predvedú svoje umenie a naučia návštevníkov správne upraviť mäso grilovaním, predvedú moderné spájanie chutí Východu a Západu – Fusion New Wave, pripraví jednoduché štvorhodové menu pre nedeľný rodinný obed a veľa iných zaujímavostí. Počas soboty bude program moderovať známy gurmán Justin Topolský a v prestávkach bude hrať príjemná jazzová hudba.

Súčasťou programu bude aj someliárska a barmanská show, či súťaž vo varení zástupcov médií, umelcov a známych osobností. Festival bude takisto prvým miestom, kde sa bude dať ochutnať košický zlatý drink.

Košice Gurmán Fest je pilotným podujatím, ktoré organizuje klaster cestovného ruchu Košice – Turizmus, ktorý je oficiálnou marketingovou a rozvojovou centrárou cestovného ruchu v meste Košice, a to v spolupráci s Gourmet klubom. V areáli sa bude platiť originálnym platidlom – gurmánmi. Vstup do areálu je podmienený úhradou 6 EUR, za čo návštevník získa 5 gurmánov.

Bližšie informácie nájdete na internetovej stránke www.gurmanfest.visitkosice.eu. Nenechajte si ujsť jedinečnú príležitosť ochutnať lahodné jedlá a potešiť Vaše zmysly!

Košice Gurmán Fest 2010
FESTIVAL VÝNIMOČNÝCH CHUTÍ

PROGRAM na september 2010

Predstavuje nový projekt „Učme sa spolu a s úsmevom“. Partnerom projektu je mestská časť Staré Mesto, uskutoční sa vďaka podpore z Fondu Hodina deťom. Snahou projektu je, aby prostredníctvom inovatívnej formy neformálneho vzdelávania si čo najviac rodičov skvalitnilo rodičovské zručnosti a osvojilo partnerský prístup k deťom. Pre všetkých rodičov, ktorí si chcú zlepšiť rodičovské zručnosti ponúkame od septembra 2010 kurz: „Ako rozumieť svojim deťom a sebe samému“ v rámci Akadémie praktického rodičovstva.

	dopoludnia	popoludní	
Pondelok	9.00-13.00 Baby telocvik	15.00-16.30 Voľná herňa	16.30-17.30 Šikovné rúčky – tvorivý krúžok, 17.00-18.00 STONOŽKY pohybovo-tanečný krúžok
Utorok	9.00-10.00 Angličtina Hocus Lotus pre deti od 1,5r 10.00-11.30 Voľná herňa	15.00-16.30 Voľná herňa	16.30-17.30 Joga pre deti od 3 r (pohyb s pesničkami, dychové cvičenie, relaxácia)
Streda	9.00-11.30 Hráme sa na škôlku	15.00-16.30 Voľná herňa	16.30-17.30 Angličtina pre deti od 4 r 17.00-18.00 STONOŽKY pohybovo-tanečný krúžok pre deti 4-6 r
Štvrtok	9.00-11.30 Voľná herňa + 9.9.hráme sa na farby, 16.9.hráme sa na povolania, 23.9. hudobná párty, 30.9.tvorivé dielne pre mamky	15.00-16.30 Voľná herňa	16.30 Kurz predpôrodná príprava. Kurz trvá 10 týždňov. Stretnutia budú 1x do týždňa v trvaní cca 90 min.
Piatok	9.00-11.30 Voľná herňa	15.00-16.30 Voľná herňa	16.30-17.30 Angličtina Hocus Lotus pre deti od 1,5 r

Novinka! Na september pripravujeme workshop: Ako zvládnuť prijímací pohovor. Sledujte nás na www.mcstonozka.sk, Kontaktná osoba: Ing. Natália Nigutová, Tel. 0908383844, Herňa pre deti: ul.Hviezdoslavova 7, KE - Staré Mesto. Budova Radnice Starého Mesta.

SPOTREBITEĽSKÁ PORADŇA

Súdy verzus iné spôsoby riešenia sporov

V praxi sa stretávame s početnými spotrebiteľskými problémami, ktoré ich „majitelia“ chcú riešiť najmä cestou súdov, preto sme sa rozhodli v dnešnom čísle venovať porovnanie možností riešenia sporov v rámci podmienok SR. Spôsoby riešenia sporov sú rôzne a každý si môže vybrať či chce spor riešiť súdnou cestou alebo iným- mimosúdnym spôsobom.

Riešenie sporov súdnou cestou je často vo väčšine prípadov zdĺhavé, časovo, finančne i psychicky náročné. Finančná stránka konania na súde sa navrhuje o hodnotu súdnych poplatkov, kolkov či trov právneho zastúpenia, ktoré v prípade neúspechu je neúspešná strana povinná uhradiť aj právnomu zástupcovi proti strany - teda toho, s kým máme spor, avšak len v prípade, ak náš protivník má právneho zástupcu. Avšak tak v občianskom ako aj súdnom konaní prichádzajú do úvahy isté zmierovacie postupy vykonávané v rámci činnosti a kompetencií sudcov a súdnych úradníkov.

Pre oblasť zmierovacieho konania však neexistuje v podmienkach SR samostatná právna úprava. Zmierovacie konanie je upravené v rámci civilného práva procesného / zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok / ako činnosť súdu

pred začatím konania alebo počas súdneho konania. Podľa § 67, ak to povaha veci pripúšťa, možno na ktoromkoľvek súde, ktorý by bol vecne príslušný ešte pred začatím súdneho konania navrhnúť, aby vykonal pokus o zmier, a ak došlo k jeho uzavretiu, aby rozhodol o jeho schválení. Podľa § 99 ods. 1, ak to povaha veci pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmierom. O zmier sa má súd vždy pokúsiť. Súd môže odporučiť účastníkom, aby sa pokúsili o zmier mediáciou.

V súvislosti so snahou o zabezpečenie politiky zlepšovania prístupu občana k spravodlivosti, ktorý je pre všetkých občanov základným právom podľa čl.6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd sa aj v podmienkach SR legislatívne upravili možnosti mimosúdneho riešenia sporov, ktorým sa budeme podrobnejšie venovať v nasledujúcom čísle.

V závere však znova pripomíname, že v prípade, ak máte spotrebiteľský problém ponúkame v rámci projektu ADR novú, nadštandardnú formu jeho riešenia. Vašou jedinou úlohou je navštíviť nás na našej adrese, ktorá ostala nezmenená- **Mäsiarska 41, 040 01 Košice**, a to každý **utorok a štvrtok od 13.00 hod. – 17.00 hod.**, kde Vám **bezplatne** poradíme alebo pomôžeme. Môžete sa na nás obrátiť aj na e-mailovej adrese: kosice@ombudspot.sk, alebo renata.dolanska@ombudspot.sk alebo na t.č.: **0914 333 867**.

Európska liga majstrov v mestskej krytej plavárni

„Sršní“ zlatí, staromestskí „Akademici“ strieborní

Košice sa opäť pyšia obsadením prvých priečok vodnopólovej extraligy sezóny 2009/2010. V druhej polovici septembra do mestskej krytej plavárne zavítajú európske top kluby.

Košický ČH Hornets získali v uplynulej extraligovej sezóne v poradí už tretie zlato, čím zavŕšili majstrovský hetrik. Konkurenciou sa im však stáva mladý slovenský vodnopólový klub KPŠ Akademik Košice-Staré Mesto, ktorý sa derie dopredu závratnou rýchlosťou.

Po predošlej sezóne sa hovorilo o prekvapujúcom štvrtom extraligovom mieste Akademiku a trénerom cieľi udržať si toto umiestnenie aj v ďalšej sezóne. Staromestskí vodnopólisti prekvalifikovali opäť, keď skončili dokonca strieborní.

Akademici tak začínajú šliapať na päty svojmu mestskému rivalovi a slovenskému majstrovi - „sršňom“ z ČH Hornets. Tí si však aj tento rok zabezpečili zlato už v druhom zo štyroch nadstavbových turnajov.

Koncom septembra budú „sršní“ hostiteľmi prvého kvalifikačného kola Európskej ligy majstrov 2010/2011 v staromestskej krytej plavárni.

24.9.2010 - 18:00 CN TERRASSA (ESP) – Spandau 04 BERLIN (GER), 19:30 ČH HORNETS Košice (SVK) – Galatasaray ISTANBUL (TUR), 25.9.2010 - 18:00 Galatasaray ISTANBUL (TUR)- CN TERRASSA (ESP), 19:30 ČH HORNETS Košice (SVK) - Spandau 04 BERLIN (GER) 26.9.2010 - 09:30 Spandau 04 BERLIN (GER) - Galatasaray ISTANBUL (TUR), 11:00 ČH HORNETS Košice (SVK) - CN TERRASSA (ESP).

Strieborný pohár Akademikov

Z PROGRAMU MÚZEA VOJTECHA LÖFFLERA

JEMNÉ AJ ŤAŽKÉ UMENIE
Obrazy z textílie + Plastiky zo železa

Naše múzeum počas tohoročných letných mesiacov sice nenavštívil rekordný počet divákov – chýbali nám predovšetkým turisti zo zahraničia –, ale tí, ktorí si našli čas na obhliadku výstav si väčšinou chválili našu ponuku.

Zástancom súčasného umenia zaujala tvorba talianskeho výtvarníka Giovanniho Canovu. Tento mladý umelec so svojou prezentáciou pod názvom Nádoba a obsah vniesol určitú pestrosť do „ponuky“ košických galérií. Nevystavoval obrazy, prišiel k nám s inštaláciami a vtipnými objektmi. Napríklad s fungujúcou starodávnou rezačkou na sečku predviedol, ako sa časom premieňajú vážne, utajené štátne a iné dokumenty na bubliny... Pomocou umeleckého diela z chromovaného železa, klastrov jačmeňa a hrdzavého kľúča k tejto „mašine“ poukázal na snahy človeka zasiahnuť do rovnováhy prírody... Inštalácia pod názvom V mene Božom je tiež zaujímavá.

144 nádob naplnených hlinou nesie meno Boha ako symbol pôvodu človeka, jeho koreňov a náboženskej kultúry. Vrecká ako „mentálne nádoby“ ale nereprezentujú Boha, ale našu predstavu o ňom. Videoprojekcia Voda zaznamenáva púť vody od chvíle, keď sa kvapkami oddelí od ľadovca až po moment, keď sa voda dostane do fľaše a stane sa predmetom trhu. Výstava potrvá do konca augusta.

V komorných priestoroch múzea bola, respektíve do konca mesiaca je pozoruhodná kolekcia prác Viery Černákovéj. Tvorba známej košickej výtvarníčky je rozsiahla a mnohoraká. Autorka sa venuje kresbe, maľbe, textilu a plastike – väčšinou zameranej na dotváranie interiérov. O tejto tvorbe kurátorka, historička umenia Gabriela Haščáková-Vizdalová právom poznamenala, že „je reprezentovaná mimoriadnou reme-

Záber z výstavy V. Černákovéj

selnou kvalitou, atribútom v dnešnej dobe nie tak často preferovaným a vizuálny aspekt diela ako odraz obsahu dokumentuje výrazný intelektuálny potenciál“.

V septembri otvoríme tri nové výstavy. 7.9. verejnosti predstaví svoje najnovšie práce mladý výtvarník Boris Sirka, absolvent Katedry výtvarných umení a intermedií Fakulty umení TU v Košiciach. Autor je predovšetkým maliar, no skúša si svoje schopnosti aj v iných oblastiach výtvarného umenia.

Dňa 9. 9. v átriu a na dvore

múzea otvoríme výstavu umeleckého kováča Otta Lászlóa z Chanavy. Autor je šikovným remeselníkom, spracovávateľom železa. Má tvorivú dušu plnú fantázie. Z jeho tvorby sa nám zdraví gemerské pláne, vřšky, kvety a ľudové motívy. Venuje sa aj figurálnej tvorbe, niektoré zákazky realizoval aj v Košiciach.

V komorných priestoroch plánujeme otvoriť dňa 21. septembra výstavu už nežijúceho maliara Štefana Makaru.

Jozef Gazdag
riaditeľ MVL

POZVÁNKA

Mestská časť Staré Mesto a starosta Vás pozývajú na prvé Staromestské trhy, ktoré sa uskutočnia spolu s Košickými slávnosťami vína.

KOŠICKÉ SLÁVNOSTI VÍNA a STAROMESTSKÉ TRHY
Hlavná ulica – Dolná brána

10. 9. 2010 - piatok:

- 14.30 - Sprievod mestom – alegorický koč a folklórne kolektívy zo Slovenska, Maďarska a Poľska
- 15.00 - Slávnostné otvorenie Košických slávností vína primátorom mesta Košice a Staromestských trhov starostom MČ Košice – Staré Mesto pri Dolnej bráne
- Hudobno-tanečný program folklórnych kolektívov
- účinkujú: Železiar, Želiezko, Krasňanka z Košíc, Gajdos zenekar Eger, Kádár táncosok Erdőbénye pri Abaújszántó, folklórny súbor zo Sárospatoku (MR), Pogórzanie z Krosna (PL)
- 18.00 - Maľované na skle – hudobný recitál divadla DRaK z Prešova
- 19.00 - Veslári a Smoky Mountains Dancers

Staromestské trhy tradičných remesiel s prezentáciou výroby a predajom umeleckých výrobkov od 10.00 do 19.00 hod.

Ochutnávka vín pri ľudovej hudbe Mariána Demetera v priestoroch Archeologického komplexu Dolnej brány od 14.00 do 22.00 hod.

11. 9. 2010 - sobota:

- 10.00 - Detský svet remesiel a zábavy
- Účinkujú: divadlo DRaK z Prešova: klauniáda, tvorivé dielne s MC Stonožka, tanečný súbor D.S. Studio a ďalšie
- 13.30 - folklórna skupina Škvarkare
- 14.00 - vyhlásenie výsledkov súťaže o najlepšie vína 2010
- 14.30 - ľudová hudba Kandráčovci s Monikou Kandráčovou
- folklórny kolektív z Abaújszántó (MR) s ukázkou lisovania hrozna
- 17.00 - Helena Okresová Band
- 18.00 - Jadranka

Staromestské trhy tradičných remesiel s prezentáciou výroby a predajom umeleckých výrobkov od 09.00 do 18.00 hod.

Ochutnávka vín pri ľudovej hudbe Petra Balogha v priestoroch Archeologického komplexu Dolnej brány od 10.00 do 22.00 hod.

Organizátori: Mesto Košice
Mestská časť Košice – Staré Mesto

Zmena programu je vyhradená!

Hráme Snehulienku a sedem trpaslíkov

Po úspešnej júnovej premiére nanovo ponúkame pre školy, kolektívy, ale aj jednotlivcov rozprávkovú hru s pesničkami Snehulienka a sedem trpaslíkov, ktorú našudovala herečka Mgr. art. Beáta Drotárová.

Miesto: Radničná sála, Hviezdoslavova č. 7, termíny podľa dohody. Viac informácií: kultura@kosice-city.sk

柔道 JUDO KOŠICE

Chee sa stať judistom?
Cheeš ovládať základ bojového umenia?
Cheeš trénovať olympijský šport?

usporiada nábor

pre dievčatá a chlapcov vo veku od 6 do 16 rokov v telocvični na Hviezdoslavovej ul. 7 (budova Starej radnice)

Tréningy sa budú konať:
Utorok od 16,30-17,30 hod.
Štvrtok od 16,30-17,30 hod.
Informácie: Ing. P. Kondáš, 0915 917 109
www.judokosice.szm.sk

Seniori na potulkách

V slnečný júlový deň seniori vďaka známemu sprievodcovi Milanovi Kolcunovi objavovali významné košické osobnosti. Takmer dvadsať seniorov sa stretlo, aby si vypočuli zaujímavosti, ktoré sa udiali v Košiciach.

Po hodinovej potulke, nadšenie neopadlo, ba naopak dohodli sa, že sa stretnú na ďalšej takejto akcii tentoraz v Dóme sv. Alžbety. -is-

KRÚŽKY V STAROM MESTE

Pozývame Vás na zápis do staromestských krúžkov:

(dva kategórie)

- Tanečno-pohybová príprava pre deti od 6 rokov

- Detské divadielko – vedie ho herečka a divadelná pedagogička Mgr. art. Beáta Drotárová
- Spoločenské tance pre deti a mládež
- Hip-hop a break dance pre všetky vekové kategórie
- Mažoretky pre deti od 7 rokov a od 12 rokov

Tanečné krúžky povedú známi košickí tanečníci a skúsení choreografi.

Zápis do všetkých krúžkov bude prebiehať od 6. do 9. septembra (od 14,00 hod do 16,00 hod.) na referáte kultúry a športu. Prihlásiť sa môžete aj mailom: kultura@kosice-city.sk, alebo na tel. 055 68 27 136. -ab-

Leto na Hlavnej a Kuzmányho sídlisku

Množstvo koncertov, účinkujúcich a rôznorodosť žánrov – tak vyzeralo Staromestské kultúrne leto 2010. V rámci neho sa uskutočnilo 11 programov na Hlavnej a 5 na Kuzmányho sídlisku.

mi si získavajú aj divadlá pre deti. Tento rok sa predstavilo prešovské divadlo Babadlo, Košické bábkové divadlo a známe postavky z divadla Maškrtka. Programy Staromestského kultúrneho leta sa už stali súčasťou letných

košických podvečerov. Je pre nás potešením, že aj napriek finančnej situácii v samosprávach vieme zabezpečiť tieto programy pre Staromešťanov, ale aj pre všetkých Košičanov. -mg-

V rámci koncertov sme predstavili známe hudobné skupiny, hudobné telesa, tanečné súbory ale aj detské divadlá. Úvodný koncert patrilo mladým hudobníkom z The Big Bang Bandu a mažoretkám Twingy. Samo Tomeček ako správny rocker, vynikajúci spevák ale aj muzikant, zaujal množstvo návštevníkov.

V rámci programov vystúpili country skupiny, zaznela írská muzika, ľudová folklórna hudba. Najviac návštevníkov bolo na programe pre mladých pri Immaculate s tanečníkmi hip-hopu a breakdancu. Obľubu medzi návštevní-

Pozývame Vás na akciu Mestskej časti Staré Mesto pre deti pri príležitosti otvorenia školského roka 2010/2011

ZAHRAJTE SA S NAMI

6. septembra 2010 o 15,00 hod
v areáli Mestskej krytej plavárne

Deti čaká diskotéka, tanečné vystúpenie, ukážky hasičskej techniky, maľovanie na tvár, basketbalový kúzelník, rôzne atrakcie a súťaže, prekvapenie a odmeny pre súťažiacich. V areáli budú stánky s občerstvením.

CENA STAROSTU A MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

Navrhňte ocenenia pre Staromešťanov

Mestská časť bude už po štvrtý krát oceňovať zaujímavých obyvateľov Starého Mesta.

Ak viete o niekom, kto by si zaslúžil cenu miestneho zastupiteľstva a starostu neváhajte a pošlite nám svoje návrhy. Nezabudnite v nich uviesť tieto údaje:

1. Meno a priezvisko, bydlisko, telefónne číslo, mail navrhovateľa
2. Meno a priezvisko, bydlisko, telefónne číslo, mail navrhovaného
3. Krátky profil navrhovaného

Zasielajte ich najneskôr do 30. septembra 2010, mailom: kultura@kosice-city.sk, alebo na referát kultúry a športu, MÚ Košice-Staré Mesto, Hviezdoslavova 7.

STAROMESTSKÉ LISTY - informačný spravodajca mestskej časti Košice - Staré Mesto. Vydáva: Miestny úrad mestskej časti Košice - Staré Mesto, Hviezdoslavova č.7, 040 01 Košice, tel. 68 27 175;

Registrácia: Ministerstvo kultúry SR EV 3198/09. Tlač: Harlequin s.r.o. Zodpovední redaktori: Ing. Andrea Božinová, Ing. Zuzana Rešková. Redakčná rada: Predsedníčka: Mgr. Renáta Baníková PhD., členovia: Otto Brix, Peter Dudás, Ing. Vincent Lukáč, MUDr. Norbert Lukán PhD.

Vydavateľ si vyhradzuje právo v potrebnej miere krátiť príspevky bez predchádzajúceho súhlasu autora, v prípade nedostatku miesta ich úplne odmietnuť. Príspevky a články prechádzajú redakčnou úpravou. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Uverejnené príspevky sa nemusia stotožňovať s názorom vydavateľa.